

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

РЕШЕНИЕ

№ 207 / 18.10.2024 г.

Производството е по реда на чл. 60, ал. 3, във връзка с ал. 1 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по повод постъпило в Министерство на околната среда и водите (МОСВ) искане с вх. № ОВОС-90-36/11.10.2024 г. от възложителя „Булгартрансгаз“ ЕАД чрез неговия изпълнителен директор за допускане на предварително изпълнение на Решение за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) № 11-ПР/2024 г. на министъра на околната среда и водите, с което е преценено „да не се извърши ОВОС“ на инвестиционно предложение (ИП) „Устройствено планиране, инвестиционно проектиране, доставка на необходимите материали и оборудване, изграждане и въвеждане в експлоатация на нови обекти за разширение на газопреносната инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД с цел повишаване на капацитетите в точките на междусистемно свързване Кулата/ Сидирокастро и Негру Вода/Кардам“ - обект „Лупинг от Кулата до Кресна“.

Искането е мотивирано за наличието на предпоставките по чл. 60, ал. 1 от АПК, които обуславят допускането на предварително изпълнение на административния акт, а именно защита на особено важни държавни и обществени интереси, свързани със своевременното изпълнение на инициативата за Вертикален газов коридор и неговата ключова роля за стабилността и сигурността на снабдяване с природен газ.

След като разгледах искането на възложителя, намирам за установено от фактическа и правна страна следното:

„Булгартрансгаз“ ЕАД е комбиниран газов оператор, притежаващ лицензиите за пренос и съхранение на природен газ на територията на Република България, съгласно чл. 39 от Закона за енергетиката. Дружеството развива газопреносната система на страната, поддържа обектите и съоръженията на газопреносната мрежа в съответствие с техническите изисквания и правилата за безопасност при работа, съблюдавайки европейските изисквания за опазване на околната среда.

На 14.03.2024 г. 49-тото Народно събрание на Република България прие Решение за предприемане на действия във връзка с инициативата за Вертикален коридор на газопреносните оператори на България, Гърция, Румъния, Унгария, Словакия, Украина и Молдова, осигуряваща възможност за пренос на допълнителни обеми природен газ от разнообразни и надеждни източници в посока от юг на север и Актуализираната пътна карта за климатичната неутралност на Република България, приета с Решение № 59 от 26 януари 2024 г. на Министерски съвет, чрез разширение на газопреносната инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД и реализация на следните проекти:

Проект 1: „Повишаване на капацитета за пренос на природен газ в точка на междусистемно свързване Кулата/Сидерокастро в посока от Гърция към България“;

Проект 2: „Повишаване на капацитета за пренос на природен газ в точка на междусистемно свързване Негру Вода/Кардам в посока от България към Румъния“;

Проект 3: „Довеждаща газопреносна инфраструктура с високо налягане за захранване на потребители в източномаришкия регион“.

С т. 1 от горепосоченото Решение проектите, чрез които да бъде разширена газопреносната инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД следва да бъдат структурирани и реализирани приоритетно.

С Решение № 133 от 23.02.2024 г. на Министерски съвет, на основание § 1 от Допълнителните разпоредби на Закона за държавната собственост и §5, т. 62 от Допълнителните разпоредби на Закона за устройство на територията, се обявява за национален обект и обект с национално значение проект „Повишаване на капацитета за пренос на природен газ в точка на междусистемно свързване Кулата/Сидерокастро в посока от Гърция към България“, чрез изграждане на обект „Лупинг от Кулата до Кресна“, представляващ газопровод с високо налягане с диаметър DN700 и приблизителна дължина 47 км, и обект „Преносен газопровод от Пиперево до Перник“, представляващ газопровод с високо налягане с диаметър DN500 и приблизителна дължина около 50 км.

На 12 декември 2019 г. в гр. Брюксел, Белгия е подписан Меморандум за разбирателство за реализация на Вертикален газов коридор. Страни по документа са операторите на газопреносни мрежи в Република България, Република Гърция, Румъния и Унгария. Концепцията за Вертикален газов коридор има за цел развитие на възможностите за двупосочен пренос на природен газ между Република Гърция, Република България, Румъния и Унгария. Страните по меморандума се ангажират да развиват и настърчават, както и ключови трансгранични проекти за междусистемно свързване, идентифицирани от Европейската комисия като такива от „общ интерес“, така и всички други проекти спомагащи за реализацията на коридора.

Осъществяването на проект „Устройствено планиране, инвестиционно проектиране, доставка на необходимите материали и оборудване, изграждане и въвеждане в експлоатация на нови обекти за разширение на газопреносната инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД с цел повишаване на капацитетите в точките на междусистемно свързване Кулата/Сидерокастро и Негру Вода/Кардам“ - обект „Лупинг от Кулата до Кресна“, в контекста на Вертикалния газов коридор, изцяло кореспондира с целите на национално и европейско ниво за създаване на либерализиран, конкурентен и прозрачен пазар на природен газ, както и диверсифициране на източниците и маршрутите. Това ще спомогне значително за повишаване на енергийната независимост и сигурност на страната ни и на Европейския съюз.

На 23.05.2022 г. ЕК публикува препоръки към всички държави членки, съгласно които България трябва да осигури енергийни връзки с достатъчен капацитет, включително със съседни страни. Сред формираните препоръки за страната е разнообразяване на източниците и маршрутите за доставка на газ чрез повишаване на междусистемната свързаност със съседните държави.

Инициативата за Вертикален газов коридор се реализира от няколко държави, като целта му е да подобри сигурността и да осигури разнообразие на източниците и маршрутите за пренос на газ. Вертикален коридор е стратегически маршрут и е неделима част от инфраструктурата за пренос на газ. Вертикалният коридор е стратегически маршрут и е неделима част от инфраструктурата за пренос на допълнителни обеми природен газ от алтернативни източници за региона, включително втечен природен газ чрез съществуващите и бъдещите LNG терминали в Гърция.

В искането се посочва, че с реализираните и планираните инвестиции от „Булгартрансгаз“ ЕАД за разширение на газопреносната инфраструктура на дружеството и подобряване на междусистемната свързаност със съседните страни, ще се постигне гарантиране на сигурността на доставките, но и стимулиране на конкуренцията и настърчаване на търговията с газ в целия регион. Инициативата за Вертикален газов коридор

е в синергия с останалите проекти на „Булгартрансгаз“ ЕАД, целящи създаване в България на значим регионален газоразпределителен център.

Проектите за повишаване на капацитетите в точката на междусистемно свързване Кулата/Сидирокастро, в посока от Гърция към България, и в точката на междусистемно свързване Негру Вода/Кардам, в посока от България към Румъния, са ключова част от цялостната визия на Вертикален коридор, като едновременно наличие на разширена инфраструктура по двата проекта е необходимо за постигане на заложените цели за диверсификация и подобряване на сигурността на доставките. Реализацията на проектите е от огромно стратегическо значение в светлината на предстоящото от 01.01.2025 г. преустановяване на транзитна на руски газ през Украина и факта, че съществуващата инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД не позволява да бъде заменен изцяло транзитния руски газ през мрежата ѝ и ще осигури техническа възможност на газопреносната мрежа на „Булгартрансгаз“ ЕАД за пренос на нарастващи количества природен газ от разнообразни надеждни източници, в т.ч. втечнен природен газ, в посока от юг на север в подкрепа на усилията за диверсификация и повишаване на сигурността на доставките както за България, така и за страните от региона, при максимално оползотворяване на възможностите на съществуващата инфраструктура.

С Решение № 59 от 26.01.2024 г. Министерския съвет прие Актуализирана пътна карта за климатична неутралност на Република България, в която до 2027 г. е предвидено реализирането на проекти за развитие на газопреносната инфраструктура в източномаришкия регион, както и повишаване на капацитета за пренос на природен газ в точка на междусистемно свързване ИП Кулата/Сидирокастро.

Постигането на високо ниво на сигурност на доставките на природен газ изисква достъп до разнообразни и надеждни източници на независими алтернатични маршрути, с цел прекратяване на зависимостта от внос на изкопаеми горива до 2027 г. Стремежът, залегнал в плана REPowerEU, за увеличаване на дела на втечнения природен газ (LNG) в енергийния микс на ЕС и амбициите на държавите от Югоизточна Европа за диверсификация стимулират изграждането на нови LNG терминали в региона.

Допълнителни икономически, социални и екологични ползи ще бъдат реализирани чрез повишаване на ефективността преобразуване на енергията, намаляване на разходите за квоти за емисии за парникови газове и редуциране на емисиите на вредни вещества – серни и азотни оксиди и фини прахови частици.

Безспорна е необходимостта от ускорено изпълнение на дейностите по инициативата за Вертикален газов коридор във възможно най-кратки срокове. От изложеното е видно, че осъществяването на проекта в срок, е свързано със защита на особено важни – държавни и обществени интереси, а от закъснение на изпълнението на проект с приоритетен статут на национално равнище може да последва значителна или труднопоправима вреда.

С допускането на предварително изпълнение на административния акт ще се ускори процеса по реализация на проект „Устройство планиране, инвестиционно проектиране, доставка на необходимите материали и оборудване, изграждане и въвеждане в експлоатация на нови обекти за разширение на газопреносната инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД с цел повишаване на капацитетите в точките на междусистемно свързване Кулата/Сидирокастро и Негру Вода/Кардам“ - обект „Лупинг от Кулата до Кресна“.

Целесъобразността за използването на този правен механизъм е обосновано с оглед общоевропейската роля и важността на инициативата за Вертикален газов коридор, предвид все по-нарастващата необходимост от реализирането му и неговата ключова роля за стабилността и сигурността на снабдяване с природен газ.

Предвид изложеното, допускането на предварителното изпълнение на Решението по преценяване на необходимостта от ОВОС за цитираното ИП се налага с цел да се осигури защитата на особено важни държавни и обществени интереси, тъй като от закъснението на изпълнението може да последва значителна или трудно поправима вреда. Допускането на предварително изпълнение на решението е необходима обезпечителна мярка с оглед

осигуряване на изпълнението на административния акт, чието навременно изпълнение е от значение за осигуряване на последващите действия за осъществяване на ИП.

Гореизложените обстоятелства кореспондират с хипотезата на чл. 60, ал. 1 от АПК, като са налице предпоставки за допускане на предварително изпълнение на Решение за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) № 11-ПР/2024 г. на министъра на околната среда и водите, а именно да се защитят особено важни държавни и обществени интереси, тъй като от закъснението на изпълнението може да последва значителна или трудно поправима вреда.

Предвид гореизложеното, намирайки основателно искането, на основание чл. 60, ал. 3, във връзка с ал. 1 от АПК,

РАЗПОРЕЖДАМ:

Допускам предварително изпълнение на Решение за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС № 11-ПР/2024 г. на министъра на околната среда и водите, с което е преценено „да не се извърши ОВОС“ на инвестиционно предложение „Устройствено планиране, инвестиционно проектиране, доставка на необходимите материали и оборудване, изграждане и въвеждане в експлоатация на нови обекти за разширение на газопреносната инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД с цел повишаване на капацитетите в точките на междусистемно свързване Кулата/ Сидирокастро и Негру Вода/Кардам“ - обект „Лупинг от Кулата до Кресна“, с цел защита на особено важни държавни и обществени интереси, свързани със своевременното изпълнение на акта, тъй като от закъснението на изпълнението може да последва значителна или трудно поправима вреда.

На основание чл. 60, ал. 5 от АПК, разпореждането за допускане на предварително изпълнение подлежи на обжалване чрез министъра на околната среда и водите пред Върховния административен съд в тридневен срок от съобщаването му.

МИНИСТЪР:

Дата: 18.10.2024

ПЕТЬР ДИМИТРОВ

